

13, 149.

05

A

1453

JURID.LEIHINSTITUT
HERMANN BAHR
BERLIN
LINKSTRASSE 43.

I. N. 7.

FACULTATIS JURIDICÆ
p. t.

DECANUS

**ERNESTUS WIL-
HELMUS VOGE-
LIUS,**

J. U. D. ET DUCALIS JUDICII
IN MARCHIONATU LUSATIÆ
INFERIORIS ASSESSOR,

LECTURIS

SALUTEM PLURIMAM DICIT !

WITTENBERGÆ,

Literis MATTHÆI HENCKELII, Acad. Typogr.

ANNO 1784.

Vi Christianæ fidei πολίτευμα, &
qvid Magister ipse salutis nostræ intenderit
primum, dum Ecclesiæ suæ structuram cœ-
pit, attentiū secum consideraverit, per-
suaderi vix poterit illi ejus, formæ conve-
nire hoc, qvod nunc videmus regnum Pontificum Ro-
manorum. Et quis enim inter Apostolos unquam tantam
sibi vindicavit potestatem, ut putaret, Regna omnia
qvitqvt in mundo sunt, Regesqve adeò & Principes
omnes ad suum arbitrium pertinere, legibus suis subjectos
esse, & si refractarii fuerint non suo tantum excidere im-
perio, sed & omnibus in universum fortunis, ipsa etiam
salute æternâ? Longè tamen sanctius ista coleretur Ponti-
ficium ambitio, suasqve laxius extendisset fimbrias, nisi
obicem posuisset, & rem propè jam explicatâ magnâ cum
confidentiâ sufflaminasset unicum Galliæ regnum. Sa-
nè agnoverunt ipsi aliquando Episcopi Romani, magnitu-
dinem imperii secularis, qvo potitur sedes, ut dicitur A-
postolica, à Regum Francorum munificentia profectam
primum fuisse, nec minores in ipsum collatas fuisse dona-
tiones, qvam ab CONSTANTINO MAGNO. Nec fer-
re ergo moderatiore animo poterunt Francorum Reges,
qvando se ab illis, in qvos beneficia cumulassent, circum-
veniri atqve opprimi animadvertebant. PHILIPPI PUL-
CHRI & BONIFACII VIII. qvæ fuerint contentiones, ple-
ni sunt historiarum libri, qvi ipse PHILIPPUS in genere de
Juri Canonici capitibus statuit, non ideo recepta ea esse,
qvod in diversis locis & studiis Regni sui per Scholasticos
legi sinantur, sed ideo legi ut eruditio inde aliqua & varia
doctrina comparetur. Apud plerosqve verò Regni Pon-
tificiū nationes Jus istud Canonicum yeluti terriculamen-
tum

tum aliquod est , cui repugnare aut reniti nullà omnino ratione liceat , quodque propterea B. LUTHERO cum fleti non posset , in primo congressu objecit Cardinalis Cajetanus . At enim subducto nunc velo manifesta redditia sunt Sophismata illa Politica , quibus Reges & Principes improbisimè fraudare non erubuit Romanus Präfus . Et huic rei non olim tantum , sed etiamnum inde sinenter invigilant Galliae Purpurati , ne quid contra Leges suas statuatur ex monte Tarpejo , præsertim cum tanta in rebus Ecclesiasticis Regi suo competat potestas , quanta omnino nollent Curiæ Romanæ adulatores . Jus Regalia , quod vocant , tanti momenti est , tamque exsuperantis dignitatis , ut cum Juris Canonici principiis conciliari nullo modo posit . Sunt enim nonnullæ in Gallia Cathedrales seu Episcopales Ecclesiæ , quibus Rectore destitutis , si quæ beneficia interim vacaverint , dum aliquis in defuncti Pontificis locum suffectus fuerit , Rex ipse iure suo , certo tamen modo ea distribuit ac confert , ita ut quæ beneficia Pontifex ipse vivus ac superstes conferret , eorum collatio interim ad Principem spectet . Eaque potestas tantæ virtutis & efficacij est , ut Pontificias quasvis superet Ecclesiastici beneficij collationes , tametsi à sede Apostolica ante exercitium Regalia aut jus adapertum reservati . Idque jus cum singulare planè sit , & solis Galliae Regibus competit , quamquam sint , qui ex Anglia primum profectum esse statuant , disqviri cœpit , utrum satis justum id sit , & legibus Ecclesiasticis conforme . Quia enim collatio beneficiorum res Sacra spiritualisq; esse dicitur , ideoque à laicis profanisq; hominibus aliena , sunt quæ hanc consuetudinem ex errore magis , quam ratione profectum esse contendunt . Sed cum eam sibi materiam selegerit Clarissimus Juvenis DN. CASPAR HENRICUS Horn / ut publicæ Orationis à se conscriptæ esset argumentum , quale apud nos proponere conservaverunt Jurisprudentiæ Candidati , nolo istas ejus involare partes , sed benevolum Lecto-

rem remitto ad Franciscum Duarenium, Renatum Choppinum, Annæum Robertum, Johannem Paponium, Antonium Mornacium, Antonium Bengeum, & Franciscum Pinssoniun, aliosqve qvi latius de jure isto agunt. Accedo ad id, cujus gratiâ Programma hoc scribi oportuit, nempe ut constet aliquo modo de vitâ & honestate Candidati hujus, quem nunc in publicum sistimus, & ut Exemplum inde capiant alii, qvibus ad eosdem honoris gradus ascendere animus est & cupido. Natus est ille Freibergæ oppido nobili & amœno in Suditorum montium pede, qvâ parte Misnia spectat, sítio, A.C. MDCLVII. Parentibus optimis & integerrimis GOD OF REDO Horn / Senatoriæ dignitatis Viro, & CATHARINA ELISABETHA, NICOLAI PFREZ SCHNERI Consiliařij in Aulâ Electorali celeberrimi filiâ, qvî ambo qvoad licuit, per domesticam primum informationem & Præceptores privatim docentes filii hujus sui ingenium ad bonas literas formarunt. Postquam verò paterna Oeconomia per ipsius obitum præproperè admodum & in tenerâ Candidati Nostri ætate defecisset, haud paulò difficilior Matri visa fuit ejus cura, sed quam lumentem egregiè exceperunt & novo indies subsidio sustentarunt Propinquvi. Ea verò mox vires accepit, & insigni præsidio erecta fuit, cum in thalamum venisset DN. MARTINUS ALBERTI, Consul hodie Freibergensis Candidati Nostri Vitricus, imò Pater alius, qvippe qvî huic qvoq; nomini Pietate successit. Hanc ipsâ ut comprobaret magis, deliberavit secum, utrum præstaret, privatâ institutione Privignum hunc suum ad literarum studia adsverfieri, an verò cultior & utilior esset, qvæ in publicis Scholis acqviritur eruditio ac disciplina. Noverat, penes umbraticos illos Doctores genus scribendi non grave ac nervosum esse, sed vanum & inane, nullum in verbis judicium, nullum in Oratione acumen reperiri; E contrario Magistratum Patrium Scholæ sive præficere solere viros doctos, & qvi bonas literas bene didicerunt ip si easve artes,

qvi-

qvibus ætas puerilis ad humanitatem informari solet, ex optimis Autoribus proponere consueverunt, sibiique laudi ducunt, si meliores & doctiores ex ore suo fiant discentes. Prævalente igitur in Consiliis studiorum Publicorum ratione & modo, in scholam ductus fuit HORNIUS noster, & Autoribus studiorū egregiis B. Dn. M. MICHAELE SCHIRMERO & Dn. M. ANDREA BEYERO, tantos per quinque annos fecit Processus, ut nihil vulgare, nec seigne, langividumve Reipublicæ promitteret, nec nisi ingentia ex se emolumenta Patriæ minaretur. Dum ita in Tyrociniis excellenter se gerere studebat, non ipse tantum magis entendum sibi putavit, sed & Parentes idoneum eum judicarunt, qui ad Academias mitteretur. Hinc igitur confectis domi spatiis A. MDC LXXV. Lipsiam adiit, atque illic in Philosophicis disciplinis sub manu ductione Virorum Clarissimorum Dn. VALENTINI ALBERTI, Dn. L. OTTONIS MENKENII, & Dn. L. ADAMI RECHENBERGERI, in Jurisprudentiæ vero doctrinis, præeuntibus Dn. D. GEISLERO, & DN. D. SCHILTERO, utrisque nunc immortalitatis premium adeptis, tum & DN. D. ITTIGIO, ea posuit fundamenta, qvibus superstrui deinde opus omne, prout nunc existit, & qvod adhuc expectatur, quam dexterimè ac convenientissimè posset. Est enim vero Lipsia Urbs delegata admodum & elegantia atque cultu florentissima, quæ proinde animum adolescentis nondum consilio & ratione firmatum pellicere facile potest iis omnibus rebus, qvibus illa ætas capi ac deliniri solet; Eaque propter sæpè in sermonem hominum atque in gravem vituperationem venit, præter tamen meritum & sine culpa sua, cum Musarum pariter atque Gratiarum delitium singulare. Agat studiosus & diligentissime curet ea, quæ expoliendo ingenio & virtuti sanctisqve moribus convenient, fatebitur tandem, esse urbem istam confidentissimam literarum, omnisque eruditionis penuariam quasi cellam. Fecit hoc noster,

ster , & ne blanditiis atqve irritamentis qvæ oboriri possent , caperetur , in ipsum RECHENBERGERI Musæum sese abdidit , & per necessitudinem contubernii in tantum profecit , ut sub ejus Præsidio de exigua , qvæ mundus regi dicitur , sapientiâ , publicè ex cathedrâ verba funderet , seqve multa adhuc informatori huic suo debere etiamnum lubens fateatur . Majoribus verò mox passibus processit ad ulteriora , & iis potissimum partibus , qvæ in vitâ civili usui sunt , probè formatus , in Jurisprudentiam deinceps , qvantâ potuit diligentiâ incubuit , utqve eam memoriâ & scientiâ comprehenderet , operam dedit planè singularem . Cum hæc cogitaret & ageret , & jam non in elementis tantum Jurisprudentiæ , sed ipsis etiam penitioribus doctrinis , qvæ ex Pandectarum Volumine erupuntur , aliquando versatus esset Francofurtum , qvæ ad Viadrum floret , se contulit , atqve illic Viris maximis & ex ipso nomine celeberrimis RHETIO , STRYCKIO , SCHULZIO , BECKMANNO se credidit , qvod ab illis tūm privati tūm publici Juris fontes optimè hauriri posse , perswasum haberet . Neqye caruit successu consilium : his enim studiorū Rectoribus cum variâ doctrinâ compleri pectus persenticeret , ipse qvoqve clavum tenere & aliis præcepta dare , atqve se , qvem sequerentur , veluti daduchum præbere cœpit . Utqve feliciùs procederet bis sub ante laudati Dn . STRYKII præsidio cathedram Juridicam adscendit , atqve ex ea disputationes duas alteram ad B . BRUNNEMANNI exercitatio nē Justinianam XXX . de perpetuis & temporalib . actionib . &c . alterā de Facto Judicis de Facto , masculē propugnavit . Nec tamē subsistere in his voluit igneū ejus ingeniu , etsi jam terminum videret suorum , qvibus se immerserat , studiorum , & qvâ ratione tradita à Magistris Præcepta ad cultum vitae usumq ; Fori transferri possent , ostensurum se promitteret Affinis Dn . CHRISTIANUS FRIEDERICUS MEURERUS , per Thuringiam Præfектus Tenstadiensis . Et expertus jam erat ipse non caritaram bono effectu , qvam

quam per integrum annum in praxi juridicā & foro ibi posuit, operam & industriam. & posse se causas in judiciis per orando Reip. jam commode inservire, Plura ad hoc sibi supereesse ratus etiam in exteris gentibus esse credidit, qvod imitari ad virtutem posset, pluraque ad sibi in luce versaturo & ampliora subsidia parari oportere, & gentium populorumq; ingenia, mores, consilia & monumenta noscenda esse, ut dignum se patriæ suæ Civem exhibere posset. Abiit igitur Heidelbergam primū, mox Argentinam & inde in Belgium: Ubiq; se ad summos & in arte Juris versatissimos Viros, & Lugduni præsertim ad BOECKELMANNUM se applicuit, atq; ab omnibus, qvæ ad vitam ornandam apta essent, singulari industriæ collegit. Exitit interim opinio nec vana ea aut inanis, non aliâ ætate in fago & togâ magis floruisse Galliam, quam hâc tempestate nostrâ, qvâ reliquis nationibus omnibus palmarum dubiam reddere omni conatu annitetur. Ut ergo qvid reconditi ea haberet, & unde tanti nominis vel terror vel amor proveniret, non esset nescius, Lutetia Parisiorum per semestre spatium substituit, atq; illic, qvæ pacis pariter atq; bellijura essent, quantumve ab invicem distarent summâ contentione atq; studio perquisivit. Aureliam deinceps, Lugdunum aliasq; nobiliorum Galliarum urbes curioso oculo invisit, idq; semper propositum habuit, ut peregrinatio sibi esset, qvod debet, morum & vitæ formatio atq; magistra. Inde Genesiam concescit & post moram aliquam ibi factam Helvetiam obivit. Tum reflexo in patriam itinere ad suos rediit plurimis atq; variis ingenii & vitæ ornamentiis instructus. Et credebatur jam satis voluntati suæ atq; animo honesta omnia appetenti indulsisse, & nunc tandem aliquando fixam sibi qvæ siturus sedem, cum subito nova ad uberiorem scientiam & cumulationora virtutis præsidia comparanda daretur occasio, Heroe in togâ excellentissimo Dn. GEORGIO DIETERICO A WOLFRAMBS-DORFF Regio hodiè in Pomeraniâ Cancellario, Ablegati

Extra-

Extraordinarii Characterem ad Conventum Francofurti insitutum suscipiente, ut Regni Svecici jura custodiret. Iter hoc & totum istud negotium cum sibi majori fructui glorij & que futurum judicaret Candidatus noster, aditum sibi communivit ad benevolentia Ablegati, & ab eo non tantum ut in Comitatu vivere liceret, sed etiam ut à secretis epistolis esset, impetravit, inque eo munere Patroni expectationi abunde satisfecit. Qvo perfunctus officio ad patrios lares sese recepit, qvod ejus amori privatas utilitates & commoda, quantumvis maxima, cedere debere, prudenter & pie semper fuerit arbitratus. Dresdam cum venisset, bonis omnibus sine illa cuiusdam commendatione talem se exhibuit, qvalem describere vix potuissent litera promiscuis laudibus referre. Lit igitur qvod intendit, propositum assequatur facilius, & studiorum suorum præmium obtineat, nomen suum in numerum Candidatorum referri, & pro summo in utroque Jure gradu primum sibi examen ut decernatur modestè petiti, & nemine contradicente impetravit. Allevero vobis, idque juramento confirmare non renuo, in omnibus & singulis iuris nostri partibus ita paratum atque instructum eum venisse, ut in illis quasi in præstigiis mirificus videretur, & ad ea, qvæ pensitanda alias magnis animis atque ingenii esse solent, sine mora promptè responderet. Testabuntur ea de re specimina publica, qvorum edendorum à nobis accepit potestatem. Auspicabitur autem Scholas & operas suas cras Deo volente hora IX. qvæ ipsa in Auditorio JCTorum Orationem de Jure Regalia Regibus Galliæ competente habebit solennem. Seqvetur eodem & sequentibus diebus lectio cursoria ad L. XXXI. D. de POENIS. Cui solenni Panegyri ut RECTOR MAGNIFICUS, Patres Academiae conscripti omnesque ejus Cives frequenter interesse velint etiam atque etiam rogo atque contendeo. PP. Sub Sigillo Facult. Jurid. Dom. XIII. post Fest. Trinit. D. XXIV. Augusti A. M D C LXXXIV.

05 A 1453

ULB Halle
003 777 74X

3

SB

Vdn7

B.I.G.

Black

3/Color

White

Magenta

Red

Yellow

Green

Cyan

Blue

Centimetres

8
7
6
5
4
3
2
1
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
Inches

Farbkarte #13

I. N. f.

FACULTATIS JURIDICÆ

p. t.

DECANUS
ERNESTUS WIL-
HELMUS VOGE-
LIUS,
D. ET DUCALIS JUDICII
MARCHIONATU LUSATIÆ
INFERIORIS ASSESSOR,

LECTURIS
SALUTEM PLURIMAM DICIT !

WITTENBERGÆ,

Literis MATTHÆI HENCKELII, Acad. Typogr.
ANNO CLXXXIV.